

DAB

KUTLOCHY

Divadlo Andreja Bagara v Nitre
uvádza

KUTLOCHY

AUTOR Slavka Cíváňová

RÉŽIA Natália Deáková

premiéra 28. a 29. apríla 2022

v Štúdiu Divadla Andreja Bagara v Nitre

KUTLOCHY

AUTOR Slavka Cíváňová

SPOLUPRÁCA NA TEXTE Natália Deáková

DRAMATURGIA Slavka Cíváňová

SCÉNA Pavel Svoboda

KOSTÝMY Jana Smetanová

POHYBOVÁ SPOLUPRÁCA Pavol Seriš

HUDBA Jakub Kudláč

RÉŽIA Natália Deáková

PREDSTAVENIE VEDIE Zuzana Orelová

TEXT SLEDUJE Kamila Beťková

MANAŽÉR VÝPRAVY

UMELECKEJ TVORBY Ján Surovka

KOORDINÁTOR UMELECKO-DEKORAČNÝCH

DIELNÍ Róbert Zeman

MAJSTER JAVISKA Jozef Palaky

STAVAČI SCÉNICKÝCH DEKORÁCIÍ Juraj Uher,
Juraj Moravčík, Ivan Berec, Jozef Král,
Stanislav Palaky, Karol Jenis, Adam Cibulka,
Jozef Turčan, Mário Zeumer, Ľudo Kmeťo,
Martin Podsklan, Daniel Hlavatý

SCÉNICKÉ SVETLO Peter Sarvaš, Ján Chytrý

SCÉNICKÝ ZVUK Juraj Kóňa, Lukáš Kozár

UMELECKÉ MASKY A PAROCHNE Anna Záhorská

GARDERÓBA Jozefína Brňová, Zuzana Macková

REKVIZITY Ivan Lachký

Spomienky, príbehy a divadelné historky pri tvorbe textu poskytli: Žofia Martišová, František Perger, Mária Oravcová, Eva Hlaváčová, Ivan Matulík, Eva Matejková, Darina Kárová, Ján Greššo, František Javorský, Ľudmila Várossová, Ján Gallovič, Eva Pavlíková, Jana Bittnerová, Kamila Beťková, Peter Gábor, Svetozár Sprušanský, Branislav Matuščin, Klaudia Matuščinová, Martin Fratrič, Martin Nahálka, Peter Oszlík, Lada Lojďová, Renáta Ryníková, Juraj Ďuriš, Andrea Sabová, Marián Viskup. Za všetku pomoc srdečne ďakujeme!

Špeciálne poďakovanie za konzultácie a rady pri tvorbe scenára patrí Walterovi Nagyovi a Petrovi Oravcovi.

Predstavenie nie je vhodné pre deti a mládež do 15 rokov.

72. divadelná sezóna 2021/2022
452. premiéra

RIADITEĽ Jaroslav Dóczy

ŠÉF UMELECKÉHO SÚBORU Juraj Ďuriš

Zriaďovateľom Divadla Andreja Bagara v Nitre je Nitriansky samosprávny kraj.

OSOBY A OBSADENIE

KARIERISTA Juraj Ďuriš

REJŽO Andrej Remeník

DIVA Kristína Turjanová

BÚRLIVÁK Martin Nahálka

VEČNÁ BOHÉMKA Renáta Ryníková

ŠÉFKA Eva Pavlíková

DIVADELNÝ PÁR

ONA Andrea Sabová

ON Marián Viskup

SMUTNÝ KLAUN

Martin Fratrič

NEŠŤASTNÝ HRDINA

Branislav Matuščin

MAJSTER SLOVA

Ján Greššo a.h.

ONA 2

Natália Martinská a.h.

ON 2

Martin Maďar a.h.

CIMBAL

Margaréta Hercová a.h.

kutloch – z českého jazyka, význam:

- brloh, diera, pelech, nora, psia búda, väzenská posteľ
- nevzhľadná, nepriestranná a tmavá obývací miestnosť, kde je veľa vecí, neporiadok, ale kde sa človek cíti v bezpečí
- skrýša, kde sa zdržiavajú asocíálne živly
- miesto, kde sa konajú nemravnosti
- pôvod z nemeckého Kuttelhof – budova na porážanie jatočných zvierat

Československa, bizarné 90. roky...) predstavíme tak, ako ich prežívali umelci cez svoje vzťahy, životné príbehy a osudy, často vtipné, ale aj mrazivé. Scenár inscenácie vznikol na základe množstva rozhovorov s pamätníkmi, ktorí na „kutlochoch“ bývali, tvorili, prežívali svoje lásky, túžby, sklamanie, tvorivé muky či vnútorný konflikt s dobou, ktorú žili... Pracuje tiež s textovými a hudobnými odkazmi na známe inscenácie z histórie DAB v Nitre, ale aj s lokálnou históriou a pamäťou budovy pôvodného Národného domu so Sokolovňou, v ktorom divadelná ubytovňa sídlila.

Motívom vzniku inscenácie bol aj fakt, že divadelná ubytovňa bola divadlu po viac ako 70 rokoch užívania odobraná z majetku rozhodnutím zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, a to aj napriek zásadnému nesúhlasu divadelníkov a vedenia divadla. Inscenácia *Kutlochy* na pôdoryse vzťahov a života jednej komunity tak podáva svedectvo o našej histórii, ale aj o našej súčasnosti.

Príbehy povestnej nitrianskej divadelnej ubytovne *kutlochy*, tak ako si ju pamätáme. Inscenácia *Kutlochy* je zrýchleným kaleidoskopom udalostí od 50. rokov až po súčasnosť. Je príbehom hereckých generácií, ktoré sa striedali v ubytovni, nahliadne do zabudnutých historiek, príbehov a osudov známych osobností.

Na pozadí privátnych príbehov dokumentuje aj to, ako pod oknami budovy plynula doba a striedali sa režimy. Zlomové historické obdobia (vojnový Slovenský štát, 50. roky, august 1968, normalizácia, november 1989, rozdelenie

Juraj Ďuriš, Martin Fratrič, Branislav Matuščin, Eva Pavlíková, Andrej Remeník, Renáta Ryníková, Andrea Sabová, Kristína Turjanová, Marián Viskup

NÁRODNÝ DOM SO SOKOLOVŇOU

Divadelná ubytovňa, divadelníkmi familiárne prezývaná „kutlochý“ sídlila v budove bývalého Národného domu so Sokolovňou v Nitre od roku 1949.

Národný dom so Sokolovňou a Rolnícky dom bol však slávnostne otvorený už dvadsať rokov predtým, 1. septembra 1929. Jeho výstavbu a otvorenie inicioval Nitriansky Sokol. Architektonicky budovu navrhol funkcionár Sokola a dvorný architekt tejto organizácie František Krásny. Staviteľom bol Ján Tomaschek. Súťaž na projekt prebehla v roku 1927, stavba sa realizovala v rokoch 1928 – 1929. Kým Rolnícky dom bol pomerne autonómnou časťou, Národný dom slúžil ako hotel s reštauráciou na prízemí a bol priamo napojený na foyer Sokolovne. Dnes je budova národnou kultúrnou pamiatkou.

Zápis o otvorení Národného domu so Sokolovňou v kronike mesta Nitra opisuje jeho rozlohu, vybavenie a náklady na výstavbu:

„Zastavaná plocha budovy obnáša celkom 1360 m². Národný dom v Nitre bol postavený približným nákladom 2 300 000 Kč., odovzdaný bol svojmu účelu 1. januára 1929. Nachodí sa v ňom telocvičný sál 24 x 14 m s galériami a s javiskom s príslušenstvom, biografický sál 24 x 14 m s lôžkami a balkónom, vývarovňa, 24 hotelových pokojov, 3 reštauračné miestnosti atď. K budove prilieha letné cvičišče o ploche 1500 m², ktoré bolo na jar 1929 upravené pracovnou povinnosťou členov a dorastu sokolského.“

Od otvorenia Národného domu sa tu pravidelne organizovali divadelné predstavenia – časté boli hostovania Činohry Národného divadla, hrával tu tiež Dramatický krúžok ochotníkov Čapek a v rokoch 1931 – 1938 tu pôsobilo aj Sokolské bábkové divadlo.

Zmena vo využívaní budovy nastala 20. decembra 1938, keď bola zakázaná činnosť Telovýchovnej jednoty Sokol v Nitre a jej majetok zabrala Hlinkova garda. V tomto období nachádzame v záznamoch budovu pod názvom Hlinkov dom. Tá objekt následne využívala aj ako zberný tábor.

V kronike mesta Nitra je uvedený zápis z obdobia 2. svetovej vojny, ktorý tento fakt dokumentuje.

V prvej etape uplatňovania židovských zákonov nastalo sústredenie židovského obyvateľstva ženského pohlavia, výlučne dievčat od 15 do 25 rokov v budove Sokola – terajšie krajské nitrianske divadlo. Násilím a s použitím zbraní ich odvádzali od rodičov. Mohli si so sebou vziať len najnutnejšie veci – jeden uzlíček o váhe najviac troch kilogramov. 310 židovských dievčat, ktoré už nikdy nemali porodiť židovské deti bolo odtransportovaných do tábora v Seredi. Viac Nitru ani

svoj rodičovský dom nevideli. Zahynuli do jednej v plynových komorách Osvienčimu.

Zápis bol pravdepodobne spravený až po vojne (asi začiatkom 50. rokov – keďže sa v ňom už spomína krajské nitrianske divadlo), čo viedlo zapisovateľa k zmene, inak v období vojny častejšie a silnej protizidovskej rétoriky, ktorú dokumentujú aj články či inzercia v miestnom dobovom týždenníku *Nitrianska stráž*.

Údaje o počte deportovaných mladých dievčat z Nitra sa v rôznych zdrojoch líšia a v podstate dnes už nie je úplne možné overiť presnosť tohto záznamu.

začínajúcich hercov, režisérovo a dramaturgov vytvorená divadelná ubytovňa, divadelníkmi prezývaná „kutlochý“.

V tejto ubytovni bývali celé generácie hercov a umelcov DAB v Nitre. Okrem iných aj Pavol Haspra, Viera Strnisková, Milka Došeková, Ivan Matulík, František Perger, Jozef Blaško- vič, Zoltán a Eva Hlaváčovci, Jozef Poljaček, Božena Slabejová, Rudo Kraus, Jozef Bednárík, Adela Gáborová, Darina Kárová, Jozef Šimono- vič, Dušan Lenci, Marián Slovák, Eva Matejko- vá, Jana Strnisková, Stano Král, Nora Kuželová, Anton Živčic, František Javorský, Eva Pavlíko- vá, Maroš Kramár, Ján Gallovič, Jana Bittnerová, Marián Labuda ml., Jana Valocká, Gabriela Dolná, Branislav Matuščin, Klaudia Kolembu- sová, Milan Ondřík, Renáta Ryníková, Martin Nahálka, Juraj Hrčka, Peter Kadlečík, Alena Pajtinková, Peter Oszlík, Kristína Turjanová, Juraj Ďuriš, Roman Poláčik, Martin Šalacha, Marián Viskup, Andrea Sabová a mnohí ďalší.

Pozvánka na otvorenie Nitrianskeho krajového divadla dňa 20. decembra 1949, pri príležitosti ktorého sa konal slávnostný program venovaný sedemdesiatym narodeninám generalissima J. V. Stalina.

Divadelné umenie sa do budovy vrátilo už na sklonku 2. svetovej vojny. Po zhodení bomby na Mestské divadlo (27. 3. 1945) sa do Národného domu presťahovali členovia Slovenského ľudového divadla, ktorí tu pod novým názvom Oslobodené divadlo pripravili 1. apríla 1945 premiéru hry H. L. Morstina *Matka a dcéra*. Oslobodené divadlo fungovalo v budove Národného domu v Nitre do 1. júla 1945 a počas tohto obdobia tu uviedlo sedem premiér.

Profesionálnu divadelnú scénu v Nitre sa podarilo obnoviť až v roku 1949. Novovzniknuté Nitrianske krajové divadlo pôsobilo v budove bývalého Národného domu so Sokolovňou, pričom samotná divadelná sála vznikla z pôvodnej sokolskej telocvične. V bývalej hotelovej časti Národného domu bola pre

109 Večná bohémka. Kráľovná každej párty. Nesmierne vtipná a šarmantná. A dominantná! Chová mačky, vykladá karty a výborne varí! A ešte radšej stoluje. Herečka s neobyčajne vyvinutým komediálnym nervom.

113 Majster slova. Už toho veľa nepotrebuje, 14 m² v teple, v suchu, matrac, spájkovačka, tradičná kuchárka a plynový sporák. Kedysi veľa filmoval aj daboval, diváci milovali jeho vznešený výzor aristokrata a zamatový hlas. Kým ho neumlčali následky mozgovej príhody. Ale občas si na neho v divadle ešte spomenú... A nie len zo súcitu!

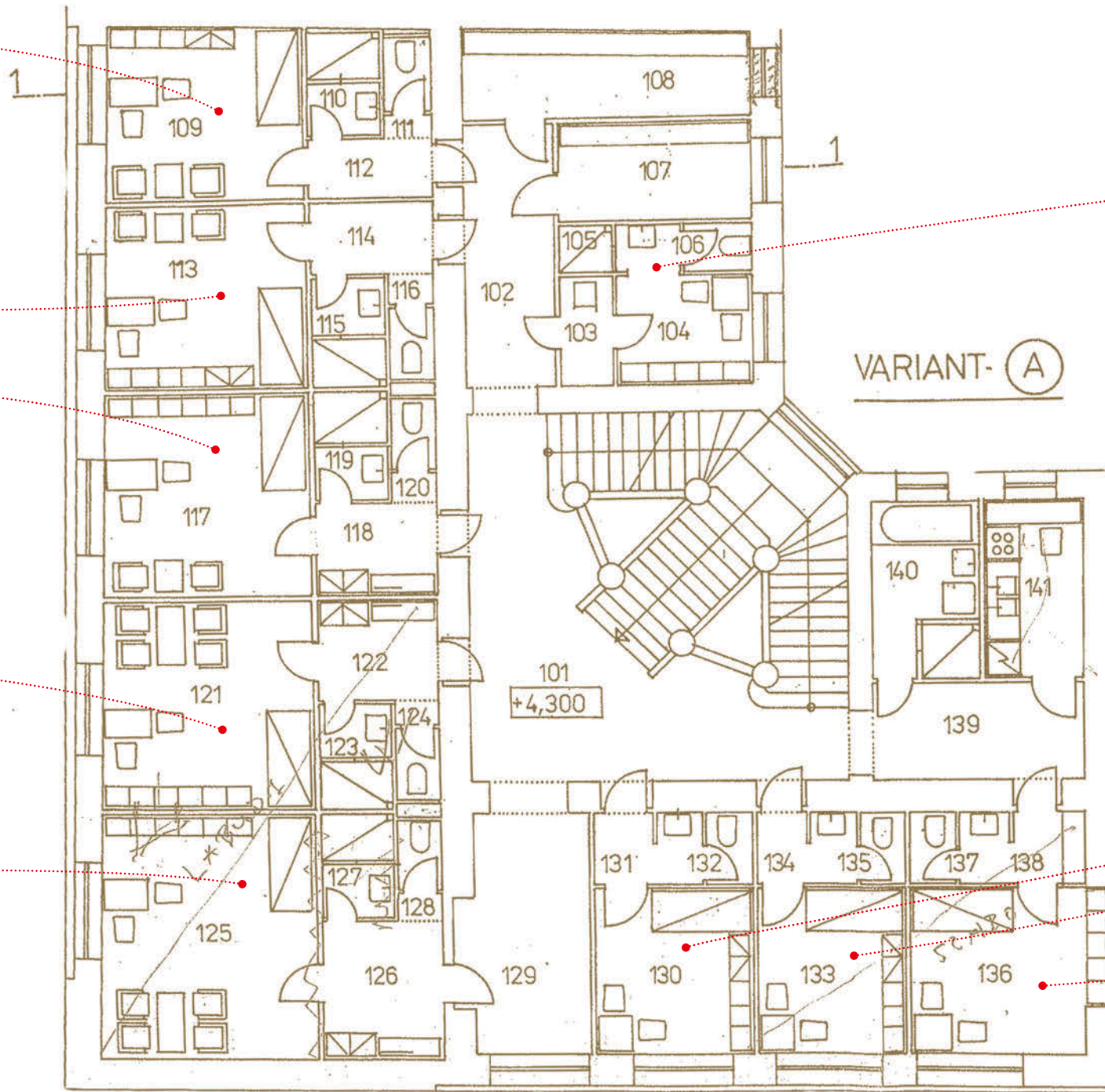
117 Diva regionálneho divadla. Popredná slovenská herečka s vysokou kultúrou jazyka, gesta a pohybu! Vedomá si svojich kvalít! Krásna, už nie úplne najmladšia, ale zato nesmierne príťažlivá a talentovaná! Osamelá femme fatale.

121 Kariérista, najmladší zaslúžilý umelec v celej republike. Člen KSČ, ROH, ZČSSP... Všade má známych, všetko vybaví! Obetavo sa zapája do osvetovej činnosti, moderuje, zúčastňuje sa besied, je obľúbeným členom porôt v prednese či v súťaži mladých traktoristov!

125 Divadelný pár. Ona, mladá, hravá, talentovaná a spontánna! Túži po kariére v muzikáli! Musí však pracovať na javiskovej reči a pohybe. Z toho dôvodu by sa mala viac venovať recitácii. On, zásadový idealista. Ale aj citlivý rojko a skrytý rebel! Vyhovujú mu postavy, kde môže využiť svoj zmysel pre vtip a improvizáciu, menej ho láka zložitý vnútorný svet romantických hrdinov.

LEGENDA 1. POSCHODIE

101	schodisko, schodisková hala	58,70
102	chodba	10,80
103	predsieň	2,20
104	šatňa personálu	7,26
105	sprcha	1,00
106	wc	1,26
107	sklad špinaveho prádla	7,60
108	sklad čistého prádla	10,40
109	obývacia izba	14,00
110	predsieň-sprcha	2,80
111	wc	1,26
112	predsieň	3,00
113	obýv. izba	15,17
114	predsieň	3,80
115	predsieň sprcha	2,80
116	wc	1,26
117	obýv. izba	17,20
118	predsieň	4,60
119	predsieň-sprcha	2,80
120	wc	1,26
121	obýv. izba	18,49
122	predsieň	5,30
123	predsieň-sprcha	2,80
124	wc	1,26
125	obýv. izba	20,68
126	predsieň	7,80
127	predsieň - sprcha	2,80
128	wc	1,26
129	chodba	13,75
130	obýv. izba	10,54
131	predsieň	3,15
132	wc	1,26
133	obýv. izba	9,90
134	predsieň	3,15
135	wc	1,26
136	obýv. izba	12,24
137	wc	1,26
138	predsieň	3,75
139	chodba	8,60
140	kúpeľňa	7,35
141	kuchyňa	7,00

104 Búrľivák. Herec veľkého gesta a emócie. Všetok svoj hnev aj radosť utápa v alkohole alebo v knihách. A tiež píše básne. Má isté rezervy v oblasti vnútornej disciplinovanosti a v práci na sebe. Výsledok na javisku je však vždy bravúrny.

Šéfkva. Prvá umelecká vedúca a prvá riaditeľka divadla v Československu, pozor! Vila na Zobore s výhľadom na mesto! Ale na „kutlochoch“ je ako doma. Neuveriteľne energická, srdečná a priateľská. Nacvičuje divadlo s ochotníkmi, prednáša na VŠMU, organizuje večery poézie... Dominantnou črtou jej tvorby je zanietenosť, cielavedomosť a pracovná morálka.

130 Smutný klaun. Obľúbený herec a citlivý introvert. V dôsledku osobných problémov ako by však rezignoval na prácu v divadle. Uzavrel sa do seba a je v ňom ťažké prebudiť záujem o javisko.

133 Rejžo. Mladý a ambiciózný. Rád maľuje, malými skicami zaznamenáva každodennosť. A cestuje! Od Číny až po Paríž! Jemná povaha, intelektuál. Na každú skúšku do detailu pripravený. Nekompromisne si ide za svojím a jeho výsledky sú nečakané a ohromujúce.

136 Nešťastný hrdina. Srdečný chlap a charakter s pevným postojom. V mladosti boxoval, ale teraz je telom aj dušou divadelník. Pre svoje nekompromisné názory si vyslúžil nedostatok príležitostí, ktoré však nahrádza veľkou usilovnosťou a oddanosťou Thálii.

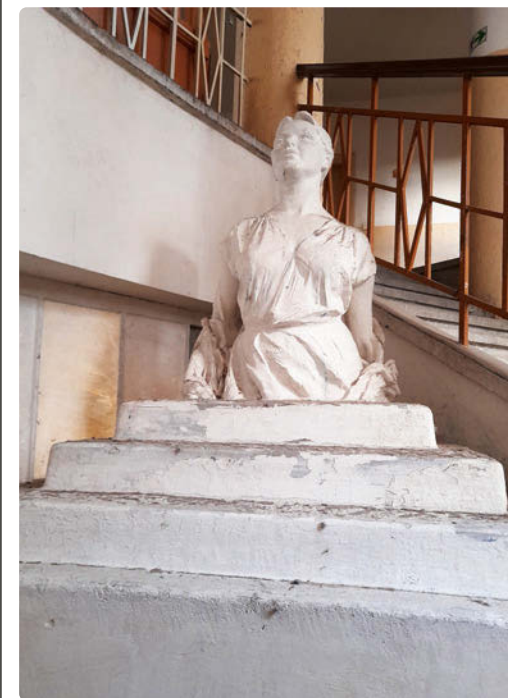
POČULI STE, ŽE TAM STRAŠÍ?

Viacerí obyvatelia „kutlochov“ alebo herci, ktorí hrávali ešte v budove starého divadla, spomínajú historky o duchoch a strašení. Boli aj takí, čo si po skúsenostiach so strašením dali radšej svoj „kutloch“ očistiť ezoterikom či vysvätiť kňazom. Iní zase spomínali, že si so svojim duchom nažívali v zhode, že ho pri vstupe do „kutlochu“ vždy pozdravili, a keď odchádzali, tak sa s ním lúčili, akoby to bol ich spolubývajúci.

V rozhovoroch sa často opakovali historky o čiernej šmuhe, ktorá akoby prechádzala priestorom, nočné príľahnutia či nočné mory. Hrôzostrašná bola historka o stoličke, ktorá levitovala asi 50 cm nad zemou a z ničoho nič silno buchla o dlážku. Alebo historka o psíkovi, ktorý ako keby zhypnotizovaný v tranze pozoroval ľudí vstupujúcich po jednom do miestnosti a hrôzostrašne pritom zavýjal.

Budovy divadiel či divadelných ubytovní sa často spájajú s historkami o duchoch a strašení. Tí, čo niečo podobné zažili, si to spájajú s duchmi kolegov, ktorí aj po smrti zostanú blúdiť v priestoroch, kde prežili časť svojho života.

Pri tvorbe koncepcie inscenácie sa nám však ako motív strašenia viac vynárala udalosť spojená s históriou budovy, a to fakt, že Hlinkova garda v tomto objekte zhromažďovala židovských občanov pred deportáciami, čo doku-

Socha mladého dievčata, ktorá sa nachádza pri vstupe na schodisko „kutlochov“. Autor ani námet diela nie je známy, ale pravdepodobne odkazuje na sokolskú históriu budovy.

mentuje tiež konkrétny záznam z kroniky mesta Nitra o zhromažďovaní 310 mladých židovských dievčat v budove Sokola pred ich deportáciou do Serede a následne do Osvienčimu. Motív strašenia v inscenácii zámerne viackrát spochybňujeme, aby sme ho následne zdôraznili a odôvodnili práve týmito udalosťami a antisemitskými náladami z obdobia Slovenského štátu.

Dominantou scény inscenácie, ktorej autorom je český scénický výtvarník Pavel Svoboda, je socha, ktorá je približne trojmetrovou zväčšeninou podoby sokola z priečelia budovy. Sokol ako symbol sily, rýchlosti, cti a čestného boja bol znakom Telovýchovnej jednoty Sokol, ktorá v rokoch 1927 – 1929 iniciovala v Nitre postavenie budovy Národného domu so Sokolovňou a v rokoch 1929 – 1938 v nej aj pôsobila. Hlavnému priečeliu budovy dodnes dominuje veľkolepý vstupný rizalit so štvoricou mohutných oválnych stĺpov, ktoré na vrcholoch ukončujú štyri sochy sokolov z liateho betónu (zreštaurované a nanovo osadené na prelome rokov 2021/2022).

HISTÓRIA SOKOLA

Za vznik Sokola sa považuje 12. február 1862, keď boli schválené stanovy Telocvičnej jednoty pražskej Sokol, ktorú založili Miroslav Tyrš a Jindřich Fügner.

Pri zrode Sokola však stáli aj ďalší významní predstavitelia českého spoločenského života: princ Rudolf Thurn Taxis a bratia Julius a Eduard Grégrovci.

Členovia jednoty sa oslovovali „sestro“ a „bratře“ a ako pozdrav používali: *Nazdar!*

Medzi hlavné heslá patrili:

Jedinec nic, celek vše!

Ni zisk, ni slávu!

Kde stanutí, tam smrt!

Tužme se!

Kupředu, zpátky ni krok!

V zdravém těle zdravý duch!

Pravda vítězí!

Telovýchovná a vlastenecká organizácia Sokol sa sústreďovala na základnú telesnú výchovu, na brannú a vlasteneckú výchovu, organizovala pravidelné telovýchovné cvičenia. Od roku 1882 usporadúvala masové „sokolské zlety“, budovala vlastné telovýchovné zariadenia, najmä telocvične, tzv. sokolovne, jednoduché ihriská a plavárne. Sokol cez cvičebný program podporoval fyzickú zdatnosť svojich členov, pričom cvičebný program bol na tú dobu značne progresívny.

Za účelom vytvorenia detailne presnej zväčšeniny jednej zo sôch z priečelia budovy iniciovali tvorcovia inscenácie jej 3D naskenovanie, ktoré pre Divadlo Andreja Bagara v Nitre vytvoril pán Anton Arpáš z Archeologického ústavu SAV v Nitre.

V Sokole bol tiež bohatý spoločenský a kultúrny život.

Konali sa tam prednášky, koncerty, plesy a zábavy a pri jednotách pôsobili tiež hudobné, divadelné a bábkarské súbory.

V roku 1914 tvorili sokoly vo Francúzsku významnú časť českej vojenskej skupiny *Nazdar*, ktorá sa stala súčasťou francúzskych cudzineckých légii. Význam sokolov pre vznik republiky ocenil i prezident T. G. Masaryk: „*Bez sokolů by nebyly legie, bez legií by nebylo Československo.*“

Prvú sokolskú zástavu navrhol český maliar Josef Mánes. Bola vyrobená z hodvábu (olejomalba na hodvábe, 199 × 215 cm, 1862, Národné múzeum v Prahe), na bielej strane lemovanej slovanskými motívmi bol veľký nápis „SOKOL“ a na opačnej červenej strane biely sokol a nad ním heslo TUŽME SE! Zástava bola odovzdaná pražskému Sokolu 22. marca 1889 pri príležitosti osláv 25. výročia existencie Sokola. Na novú zástavu venovali stuhu Kateřina Fügnerová a Renata Tyršová.

V období prvej republiky sa Sokol stal celonárodnou organizáciou. Československá obec sokolská bola jedným z garantov demokratickej československej štátnosti. Každý 15. občan bol jeho členom a celkový počet sa blížil k miliónu. Československá obec sokolská mala 52 žúp, z toho 6 na Slovensku, kde pôsobila pod názvom Telovýchovná jednota Sokol a rozvíjala sa najmä prostredníctvom českých členov. Ku koncu prvej republiky mala cca 50 000 členov a vlastnila 48 sokolovní. Jej konkurenciou bol telovýchovný spolok *Orol* blízky HSLŠ. Organizácia Slovenský Sokol bola koncom roka 1938 rozpustená a majetok prevedený na Hlinkovu gardu.

Po skončení druhej svetovej vojny bola sokolská organizácia vážne oslabená. Po prevrate vo februári 1948 sa Sokol dostal pod vplyv komunistickej moci a postupne bol včlenený do socialistickej telovýchovy. Po roku 1989 sa činnosť Sokola postupne obnovovala, ale sokolské jednoty len ťažko získavali späť svoj majetok. Telocvičný proces prešiel veľkou premenou a sokolské cvičenie je dnes koncipované ako všeobecná príprava pre deti a kondičné cvičenia pre dospelých.

Andrej Remeník, Renáta Ryníková, Ján Greššo, Andrea Sabová, Martin Nahálka, Marián Viskup, Kristína Turjanová, Juraj Ďuriš

RÁDIOVÉ VLNY

Prvá rozhlasová stanica bola uvedená do prevádzky v Pittsburghu v roku 1920. Jedna z teórií rádioastronómie tvrdí, že rádiové vlny, ktoré ľudstvo nevedomky vyslala do vesmíru už viac ako 100 rokov, v ňom aj zostávajú v akejsi rádiovej bubline okolo Zeme, ktorá má priemer 200 svetelných rokov. V tejto rádiovej bubline sa nachádzajú všetky rádiové vlny vysielané zo Zeme. Túto teóriu rozvíjali tiež tvorcovia filmu *Kontakt* (USA, 1997), kde rádioamatérka Ellie zachytila signál, v ktorom dešifruje záznam Hitlerovho prejavu pri otvorení olympijských hier v roku 1936.

S konceptom stále prítomných rádiových vln pracujeme aj v inscenácii *Kutlochy*. Rádiové vlny chápeme ako energie a informácie z minulosti, ktoré navždy zostávajú v istom časopriestore okolo Zeme a my ich cez štylizovaný zvukový tunel dokážeme dekódovať a vrátiť do súčasnosti. Z rádiových vln zachytávame útržky známych dobových piesní, príhovorov, rozhlasového či televízneho vysielania. Vo zvukovej štylizácii sa k nám cez pomyselný zvukový tunel takto vracia oživená a sprítomnená minulosť.

ODKAZY Z MINULOSTI

V texte sa objavujú textové aj hudobné odkazy na známe inscenácie z histórie DAB: *Demokrati*, *Na skle malované*, *Návšteva starej dámy*, *Dom Bernardy Alby*, *Titus Andronicus*, *Jarné prebudenie*, *Modrý vták*, *Proso*, *Fidlikant na streche*, *Macbeth*, *Kabaret*, *Grék Zorba*, *Piargy*, ale aj z inscenácií Poddivadla – *V húštine* a Divadla pod hradom – *Katarína*.

Okrem rozhovorov s pamätníkmi (od generácie, ktorá nastúpila začiatkom 60. rokov až po súčasnosť) boli ďalším zdrojom informácie z mestskej kroniky a z dobovej tlač, ale aj mate-

riály z archívu DAB – bulletiny z 50. rokov, interné hodnotenia umeleckého šéfa, ale aj materiály ako socialistické záväzky či dokumenty z previerok, ktoré sa robili po auguste 1968.

NATÁLIA DEÁKOVÁ

Natália Deáková, divadelná a rozhlasová režisérka pôsobiaca v Českej republike a na Slovensku. Pochádza z Bratislavy. V roku 2006 absolvovala divadelnú réžiu na pražskej DAMU, ale ešte pred ukončením v roku 2005 sa stala umeleckou šéfkou Činoherného štúdia v Ústí nad Labem, kde neskôr pôsobila aj ako interná režisérka. Zo šesťročného pôsobenia najviac zaujali jej inscenácie Mahenovho *Jánošíka* (2007), *Jak jsem se učila řídit* (2008) a scénický komiks *Alois Nebel* (2005). Už počas svojho angažmánu v Ústí nad Labem spolupracovala s rozhlasom v Čechách i na Slovensku: *Rozhovory s astronauty* (ČRo, 2013), *Obchod so snami* (Sro, 2013), *Kladivo na Jiřínu* (ČRo, 2012), *Duran v Bratislave* (Sro, 2011), *Faust. Faust je mŕtvý* (Sro, 2010). V roku 2013 sa stala umeleckou šéfkou činoherného súboru Divadla J. K. Tyla v Plzni. Medzi jej úspešné plzenské réžie patria inscenácie: *Srpen v zemi indiánů* (2013), *Caligula* (2015), *Talentovaný pan Ripley* (2016), *Vila Verdi* (2016), *Mefisto* (2017), *Linia krásy* (2018), *Modrovous* (2018), *Soumrak bohů* (2020).

Počas stálych angažmánov v Ústí nad Labem a v Plzni hosťovala v Národnom divadle v Brne, v Klicperovom divadle v Hradci Králové, v Stredočeskom divadle v Kladne, v Divadle na Vinohradech, v Švandovom divadle, v Divadle Letí, v Divadle Komédie a v pražskom Meetfactory. Inscenácia *Kutlochy* je jej prvou divadelnou réžiou na Slovensku.

Žánrové aj tematické spektrum tvorby Natálie Deákovvej je široké, preferuje texty, ktoré reagujú na problémy súčasnej spoločnosti v konkrétnej, ale aj metafyzickej rovine – ako napríklad motív zla v človeku a jeho šírenie v spoločnosti. Ďalšou výraznou témou jej tvorby je hľadanie identity jednotlivca v rozporoch súčasného sveta. (spracované podľa djkt.eu)

SLAVKA GIVÁŇOVÁ

Divadelná dramaturgička, autorka, venuje sa tiež projektom neformálneho vzdelávania v divadle a histórii nitrianskeho divadla. Absolventka kulturológie na FF UK v Bratislave a postgraduálneho štúdia estetiky na FF UKF v Nitre. V rokoch 2003 – 2017 pôsobila ako dramaturgička a koordinátorka sprievodných a vzdelávacích podujatí na Medzinárodnom festivale Divadelná Nitra. Spolupracovala tiež na Festivale Cap à l'est – Cesta na východ v Banskej Štiavnici.

Od roku 2017 pôsobí v DAB v Nitre. Prednášala na katedrách kulturológie a estetiky UKF a na Konzervatóriu v Nitre. Je zostaviteľkou a spoluautorkou viacerých publikácií: *Nežná.nr*, *Divadlo Andreja Bagara v Nitre – 70*, *František Perger – Život so scénou* a i. Ako autorka a dramaturgička spolupracovala napr. na inscenáciách *Kým nastane ticho* (2021, DAB), *Trója* (2019, SDKS v Nitre), *Hoax* (2018, DAB) a i., ako dramaturgička napr. na inscenáciách *Jozef a jeho zázračný farebný plášť* (2021, DAB), *Vlastníci* (2020, DAB), *Zalúbený Shakespeare* (2017, DAB), *Obchod na korze* (2014, Nová scéna) a i.

Inscenáciu *Kutlochy* podporili

Z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia

u. fond na podporu umenia

NADÁCIA TATRA BANKY

MESTO NITRA

Hlavní partneri sezóny 2021/2022

JANDL MARKETING & COMMUNICATION SPECIALIST

Hlavný produktový partner sezóny 2021/2022

Coffee VERONIA

Hlavný mediálny partner sezóny 2021/2022

rtv: ROZHLAS A TELEVÍZIA SLOVENSKA

Partneri sezóny 2021/2022

Produktoví partneri sezóny 2021/2022

Mediálni partneri sezóny 2021/2022

WWW.DAB.SK

Program Divadla Andreja Bagara v Nitre k inscenácii *Kutlochy*

ZODPOVEDNÝ REDAKTOR Jaroslav Dóczy; ZOSTAVILA Slavka Cíváňová; FOTOGRAFIE Ctibor Bachratý;
GRAFICKÝ NÁVRH A ÚPRAVA Marek Kianička; TLAČ DEVIN Printing House; 2022